

ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (๕ ปี) สาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย

Satisfaction of students and graduates of the Bachelor of Education Curriculum (5 year) in Early Childhood Education Program

สิริมนี บรรจง¹, สุปันธวัดี ไวยรูป², สุธากร วสุโกคิน³ และชมพูนุท ศุภผลศิริ⁴

ABSTRACT

The purpose of this research was: to study and evaluate the satisfaction of students and graduates of the Bachelor of Education Curriculum (5 year) in Early Childhood Education Program. The four elements of the evaluation course were context, input, process and output assessment the satisfaction of students and graduates. The total of samples 264 consisted of a group of students and graduates of Bachelor of Education (5 year) Education Act 2004 and graduates of Bachelor of Education (5 year) in the Education Improvement Act 2009. The statistics used in data analysis. were percentage, mean, standard deviation, t - test (Independent), ANOVA (One-way ANOVA) for multiple comparisons by the LSD., and description. The results were as follows:

1. Students of 40.91 and graduates of Bachelor of Education (5 year) Education Act 2004 and graduates of Bachelor of Education (5 year) in the Education Improvement Act 2009 of 59.09% the graduates' 52.27 % working as a kindergarten teacher/childcare, matches the subjects graduated, accounted for 88.46 % of the total graduates and meet the income qualifications, earn about 12,001 - 15,000 baht per month.

2. Students and graduates with two courses in the curriculum satisfaction at a good level.

3. Students and graduates with two courses in the various fields of curriculum satisfaction at a good level and differences were not significant statistically. Considering it was found that; the advisors, management of learning and activities of courses with statistical significance of 05 levels.

4. Students and graduates with two courses in the demands of curriculum development satisfaction at a high level and differences were not significant statistically. Indication that both students and graduates need to be improved and developed by the demand for the development of academic officer, student affairs officer, facilities and

1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โทร. 02-160-1061 ต่อ 135
โทรศัพท์ 091-882-5885email : sirimaneeb.a@ssru.ac.th

2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โทร. 02-160-1061 ต่อ 135
email : suphanwadee.wa@ssru.ac.th

3 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา, email : vasu_po@hotmail.com

4 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา, email : chompunuj.su@ssru.ac.th

classroom place, advisors and learning activities.

Keyword: Bachelor of Education Curriculum (5 year), Satisfaction, Graduates, Students, Early Childhood Education

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต (5ปี) โดยประเมินตามองค์ประกอบการประเมินหลักสูตร ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยเป็นนักศึกษาและบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 และหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552 จำนวน 2 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test Independent การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธี LSD. และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาร้อยละ 40.91 และเป็นบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 และบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552 ร้อยละ 59.09 ทำงานเป็นครูสอนระดับอนุบาล/เด็กเล็กตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 52.27 และร้อยละ 88.46 ของยอดรวมบัณฑิตทั้งหมด มีรายได้ตรงตามวุฒิประมาณ 12,001 – 15,000 บาทต่อเดือน
2. นักศึกษาและบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร มีความพึงพอใจต่อรายวิชาในหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. นักศึกษาและบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตรมี ความพึงพอใจต่อหลักสูตรในด้านต่างๆ ในภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้าน การจัดการเรียนรู้ และด้านกิจกรรม ในหลักสูตร แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า ทั้งนักศึกษาและบัณฑิตต้องการให้หลักสูตรมีการปรับปรุงและพัฒนา โดยมีความต้องการให้มีการพัฒนา เจ้าหน้าที่สนับสนุนวิชาการ อาคารสถานที่และห้องเรียน เจ้าหน้าที่ ฝ่ายกิจการนักศึกษา สถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์ที่ปรึกษา และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5ปี), ความพึงพอใจ, นักศึกษา, บัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ .พ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ระบุให้มีการปฏิรูปการศึกษาในหมวดที่ 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจึงทำให้มีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในการยกระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มุ่งเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของชาติ มาตราที่ 52 ได้มีการกำหนดให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยสถาบันผลิตครู องค์กรวิชาชีพครู สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาจึงร่วมมือกันทำการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพครู และกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพ และต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

การศึกษา โดยแบ่งเป็นวิชาการ 4 ปี ไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 1 ปี การศึกษา ซึ่งหลักสูตรครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ 5 ปี ของประเทศไทย เริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2547 โดยหลักสูตร 5 ปี ตามโครงการผลิตครูการศึกษาชั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรีเป็นโครงการผลิตครูพันธุ์ใหม่ โดยมุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีความรู้ ความเข้าใจและมีคุณธรรมในวิชาชีพครู เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง และผลิตครูให้ตรงกับความต้องการในการใช้ครู (วินิจ เทือกทองและคณะ, 2552: 86)

การวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นการตอบสนองยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ในด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอด ชีวิตอย่างยั่งยืน โดยให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งใน เรื่องที่ศึกษา ทักษะการทำงาน และการดำเนินชีวิตเพื่อ เป็นภูมิคุ้มกันสำคัญในการดำรงชีวิต และปรับตัวให้ทัน กับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งได้ กำหนดแนวทางการพัฒนาด้วยการพัฒนาหลักสูตร และ ปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนา ผู้เรียนอย่างรอบด้าน ที่เชื่อมโยงกับภูมิสังคม การวิจัย ครั้งนี้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนา สังคม กลุ่มกลยุทธ์การวิจัยที่ 1 การปฏิรูปการศึกษา แผนงานวิจัย 1.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการ เรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ รวมทั้งความสามารถ ในการบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (5 ปี) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางสำหรับ การ ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการศึกษา ในปัจจุบัน ตามความต้องการของตลาดผู้ใช้ครู และเป็น แนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางใน การพัฒนาปรับปรุงงานการจัดการเรียนการสอนใน หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย (5 ปี) โดย ประโยชน์ ที่ได้จากการวิจัยจะสร้างความ พึงพอใจในหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ผู้สอน ตลอดจนสื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ให้กับ นักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมจะเป็นครูวิชาชีพปฐมวัยต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตร์ บัณฑิต (5 ปี)
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัยที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (5 ปี)

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4-5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 108 คนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2552-2556 จำนวน 241 คน รวม 349 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาโดย วิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน โดยใช้ชั้นรุ่นเป็นชั้นภูมิ และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบใช้สัดส่วน ตามจำนวนประชากร โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่างตามตารางคำนวณของเกรซีซีและมอร์แกน (Krejcie R.V & Morgan D.W.) แบ่งเป็น 4 กลุ่มได้แก่
 - 1) บัณฑิตที่ใช้ หลักสูตร พุทธศักราช 2547 จำนวน 118 คน
 - 2) บัณฑิตที่ใช้ หลักสูตร พุทธศักราช 2552 จำนวน 54 คน
 - 3) นักศึกษา รหัส 53 ที่ใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2552 จำนวน 58 คน
 - 4) นักศึกษา รหัส 54 ที่ใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2552 จำนวน 50 คน

2. แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของ

นักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2557 ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้กำหนดไว้ 2 หลักสูตรซึ่งเป็นหลักสูตรบูรณาการ คือ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 และหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม(Questionnaire) ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2557

4. การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพึงพอใจ มาตรฐานคุณลักษณะศรัทธาการศึกษาปฐมวัย การพัฒนาหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร

4.2 กำหนดประเด็นการประเมินให้ครอบคลุมประเด็นองค์ประกอบด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) ของหลักสูตรที่ต้องการประเมิน

4.3 สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า กำหนดการประเมินเป็นรายการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ข้อความคำถามครอบคลุมประเด็นองค์ประกอบด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตรที่ต้องการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตทั้ง 4 ด้าน ของหลักสูตรที่ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิต 15 ด้าน ดังนี้
 1) ด้านรายวิชา 2) ด้านการบริหารหลักสูตร 3) ด้านโครงสร้างหลักสูตร 4) ด้านอาจารย์ผู้สอน 5) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา 6) ด้านทรัพยากร 7) ด้าน การจัดการเรียนรู้ 8) ด้านความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน 9) ด้านพฤติกรรมกรรมการสอน 10) ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียน 11) ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 12) ด้านกิจกรรมในหลักสูตร 13) ด้าน ผลการใช้หลักสูตร 14)

ด้านความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร และ 15) ด้านความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ แบบสอบถามความพึงพอใจขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.4 แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตแขนงวิชาการศึกษาศาสตร์ แบ่งการสอบถามเป็น 5 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อชุดวิชาในหลักสูตร
 ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร

ตอนที่ 4 ความต้องการของนักศึกษาและบัณฑิตในการพัฒนาหลักสูตร

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2557

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2 และตอนที่ 3 ใช้วิธีการประเมินระดับความพึงพอใจ 5 ค่ำระดับคะแนน โดยแบ่งคะแนน 5 ระดับ คือความพึงพอใจน้อยที่สุด-มากที่สุด

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือดำเนินการของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2557 ใช้วิธีการประเมินระดับการปฏิบัติหรือดำเนินการ 5 ค่ำระดับคะแนน โดยแบ่งคะแนน 5 ระดับ คือการปฏิบัติหรือดำเนินการน้อยที่สุด-การปฏิบัติหรือดำเนินการมากที่สุด

เกณฑ์การวัดความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการของนักศึกษาและบัณฑิตนั้น ได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณ ดังนี้คือ

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจและการปฏิบัติหรือดำเนินการน้อยที่สุด

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามนิยามเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการหาค่า IOC เลือกปรับปรุงข้อที่มีค่าความสอดคล้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ .60 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.6 ปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.7 ทดลองแบบกลุ่มเล็ก (1 : 10) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้สถิติ t - test

4.8 ทดลองภาคสนาม (1 : 10) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 28 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีครอนบาค (Cronbach Alpha)

4.9 เมื่อนำไปทดลองทดลองแบบกลุ่มเล็ก (1 : 10) พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.42 - 0.81 ($r = 0.42 - 0.81$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90 ($\alpha = .90$)

4.10 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุ-ศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

5. วิธีการเก็บข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลช่วงเวลาเดียว (Cross - sectional Approach) คือเดือนสิงหาคม 2557 - เดือนกุมภาพันธ์ 2558 โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามทำการสอบถาม ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตแขนงวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 280 ชุด ได้รับชุด ตอบแบบสอบถาม กลับคืน จำนวน 264 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.29 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่ต้องการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร

6.2 การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (Reliability Coefficient) ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

6.3 คำนวณค่าเพื่อเปรียบเทียบคะแนนของนักศึกษาประเมินโดยวิธีกลุ่มอิสระโดยใช้สถิติ - test Independent

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ประมวลผลใช้โปรแกรม SPSS /PC⁺

7.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7.2 วิเคราะห์หาและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ t - test Independent

7.3 วิเคราะห์หาและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

7.4 ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธี LSD. (Fisher's Least - Significant Different)

ผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษา และบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2557 ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนร้อยละ 40.91 และเป็นบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 ร้อยละ 38.64 บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552 ร้อยละ 20.45 รวมเป็นบัณฑิตร้อยละ 59.09 ทำงานเป็นครูสอนระดับอนุบาล/เด็กเล็กตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 52.27 คิดเป็นร้อยละ 88.46ของยอดรวมบัณฑิตทั้งหมด แสดงว่าบัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำโดยเป็นครูสอนระดับอนุบาล/เด็กเล็ก และส่วนใหญ่จะมีรายได้ตรงตามวุฒิประมาณ 12,001 – 15,000 บาท ต่อเดือน

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อรายวิชาในหลักสูตร

2.1 ความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อรายวิชาเอกสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิชา การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย รองลงมาได้แก่ วิชา สื่อสร้างสรรค์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิชา การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย สำหรับ ชุดวิชาการศึกษานักศึกษามีความพึง

พอใจสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 รองลงมาได้แก่ วิชา นวัตกรรมแห่งการเรียนรู้ และวิชาที่นักศึกษามีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิชา ธรรมชาติของผู้เรียน และ ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรายวิชาในหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29, S.D = 0.6$)

2.2 ความพึงพอใจของบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552 ต่อรายวิชาเอกสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษสำหรับครูการศึกษาปฐมวัย 2 รองลงมาได้แก่ วิชา สื่อสร้างสรรค์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิชา การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย สำหรับ ชุดวิชาการศึกษานักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ สื่อสร้างสรรค์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยและวิชาที่นักศึกษามีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิชา พื้นฐานทางการศึกษา และ ความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อรายวิชาในหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40, S.D = 0.57$)

2.3 ความพึงพอใจของบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 ต่อรายวิชาเอกสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ นวัตกรรมการศึกษาปฐมวัย รองลงมาได้แก่ วิชา วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิชาการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับ ชุดวิชาการศึกษานักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ วิชา การพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ และวิชาที่บัณฑิตมีความพึงพอใจน้อยที่สุดในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิชา พื้นฐานทางการศึกษา และความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อรายวิชาในหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42, S.D = 0.62$)

2.4 เปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่าง บัณฑิตและนักศึกษามีความพึงพอใจทั้งรายวิชาเอกและชุดวิชาการศึกษาดังกล่าวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และโดยรวม บัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 มีความพึงพอใจต่อ

รายวิชาในหลักสูตรมีสูงเป็นอันดับหนึ่ง สูงกว่า บัณฑิต
 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา
 หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552 และนักศึกษา
 ตามลำดับ ทั้งนักศึกษาและบัณฑิตมีความพึงพอใจ
 ต่อรายวิชาชุดการศึกษาสูงกว่ารายวิชาเอก แสดงให้
 เห็นว่ารายวิชาในหลักสูตรสามารถตอบสนองความ
 ต้องการและความสนใจของผู้เรียนและผู้สำเร็จ
 การศึกษาแล้วในระดับมาก

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อ หลักสูตรในด้านต่างๆ

3.1 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเป็น
 รายด้าน พบว่า ด้านผลการใช้หลักสูตรนักศึกษามีความ
 พึงพอใจสูงสุดในระดับมาก โดยด้านอาจารย์ผู้สอน และ
 ด้านการฝึกประสบการณ์และการนิเทศมีความพึงพอใจ
 ในระดับมาก เป็นลำดับรองลงมาตามลำดับ สำหรับ
 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ใน
 ระดับมาก ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการสอน รองลงมาคือ
 ด้านทรัพยากร

3.2 ความพึงพอใจของบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตร
 บัณฑิต (5 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552 ที่มี
 ต่อหลักสูตรเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านผลการใช้
 หลักสูตรบัณฑิตมีความพึงพอใจสูงสุดในระดับมากที่สุด
 อันดับรองลงมาได้แก่ ด้านการฝึกประสบการณ์และการ
 นิเทศมีความพึงพอใจในระดับมาก ลำดับต่อมาคือ ด้าน
 อาจารย์ที่ปรึกษา มีความพึงพอใจในระดับมาก สำหรับ
 ระดับ ความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ใน
 ระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการ
 บริหารหลักสูตร ตามลำดับ

3.3 ความพึงพอใจของบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตร
 บัณฑิต (5 ปี) พุทธศักราช 2547 ที่มีต่อหลักสูตรเป็น
 รายด้าน พบว่า ในด้านผลการใช้หลักสูตรบัณฑิตมีความ
 พึงพอใจสูงสุดในระดับมากที่สุด อันดับรองลงมาได้แก่
 ด้านผู้สอนมีความพึงพอใจในระดับมาก อันดับต่อมา คือ
 ด้านการฝึกประสบการณ์และการนิเทศมีความพึงพอใจ
 ในระดับมาก และระดับ ความพึงพอใจของบัณฑิตที่มี
 ค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความ

พึงพอใจเท่ากัน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้าน
 อาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 เปรียบเทียบ ความพึงพอใจของนักศึกษาและ
 บัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก นักศึกษา และ
 บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้าน ความพึงพอใจของ
 นักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้าน
 การจัดการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมในหลักสูตร ต่างต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความต้องการของนักศึกษาและบัณฑิตใน การพัฒนาหลักสูตร

4.1 ความพึงพอใจต่อความต้องการในการพัฒนา
 หลักสูตรของนักศึกษา พบว่า การพัฒนาอาคารสถานที่
 และห้องเรียน คือ ความต้องการในการพัฒนาสูงสุดใน
 ระดับมากที่สุด ลำดับต่อมา คือ การพัฒนาเจ้าหน้าที่
 สนับสนุนวิชาการ และการพัฒนากิจกรรมการจัดการ
 เรียนรู้ที่มีระดับค่าเฉลี่ยความต้องการระดับมากที่สุด
 เท่ากัน สำหรับ ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรอยู่
 ในระดับน้อย ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตวิชาเอก และการ
 พัฒนาจำนวนหน่วยกิตชุดวิชา แสดงว่านักศึกษามี
 ความพึงพอใจใน จำนวนหน่วยกิตวิชาเอกและจำนวน
 หน่วยกิตชุดวิชาการศึกษา และมีความต้องการให้
 หลักสูตรมีการพัฒนา อาคารสถานที่และห้องเรียน การ
 พัฒนา สถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ พัฒนา
 เจ้าหน้าที่สนับสนุนวิชาการ และการพัฒนากิจกรรมการ
 จัดการเรียนรู้ในระดับมาก

4.2 ความพึงพอใจต่อความต้องการในการพัฒนา
 หลักสูตรของบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี)
 สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552
 พบว่า การพัฒนา เจ้าหน้าที่สนับสนุนวิชาการ มีความ
 ต้องการพัฒนาสูงสุดในระดับมากที่สุด อันดับรองลงมา
 ได้แก่ การพัฒนาอาคารสถานที่และห้องเรียนมีความ
 ต้องการในระดับมากที่สุด ลำดับต่อมาคือ การพัฒนา
 เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา มีความต้องการในระดับ
 มาก สำหรับ ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ใน
 ระดับน้อย ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตวิชาเอก แสดงว่า
 บัณฑิตมีความพึงพอใจใน จำนวนหน่วยกิตวิชาเอก และ

บัณฑิตมีความต้องการให้หลักสูตรมี การพัฒนา
 เจ้าหน้าที่สนับสนุนวิชาการ พัฒนา อาคารสถานที่และ
 ห้องเรียน และพัฒนาเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา

4.3 ความพึงพอใจต่อความต้องการในการพัฒนา
 หลักสูตรของบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี)
 สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 พบว่า นักศึกษาและ
 บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติ การพัฒนา เจ้าหน้าที่สนับสนุน
 วิชาการ มีความต้องการพัฒนาสูงสุดในระดับมากที่สุด
 อันดับรองลงมาได้แก่ การพัฒนาอาคารสถานที่และ
 ห้องเรียนมีความต้องการในระดับมากที่สุด ลำดับต่อมา
 คือ การพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษามีความต้องการในระดับ
 มาก สำหรับ ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ใน
 ระดับน้อย ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตวิชาการศึกษา แสดง
 ว่าบัณฑิตมีความพึงพอใจใน จำนวนหน่วยกิตวิชา
 การศึกษา และบัณฑิตมีความต้องการให้หลักสูตรมี
 การพัฒนา เจ้าหน้าที่สนับสนุนวิชาการ พัฒนา อาคาร
 สถานที่และห้องเรียน และพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา

4.4 เปรียบเทียบ ความพึงพอใจต่อความต้องการใน
 การพัฒนาหลักสูตรของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร
 บัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง
 พุทธศักราช 2552 และบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร ทั้งบัณฑิต
 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา
 พุทธศักราช 2547 และบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตร
 บัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง
 พุทธศักราช 2552 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและ
 มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 3.64$, S.D = 0.59), ($\bar{X} =$
 3.66 , S.D = 0.53), ($\bar{X} = 3.68$, S.D = 0.49) แสดงให้
 เห็นว่า ทั้งนักศึกษาและบัณฑิตต้องการให้หลักสูตรมีการ
 ปรับปรุงและพัฒนาในระดับมาก

วิจารณ์

ผลจากการศึกษาวิจัยมีข้อค้นพบที่น่าสนใจและ
 อภิปรายผล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เหตุผลที่บัณฑิตมีงานทำและทำงานตรงตามวุฒิ
 การศึกษา คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 88.46 จากบัณฑิตที่
 สำเร็จการศึกษาทั้งหมด อาจเป็นเพราะการศึกษา
 ปฐมวัยมีลักษณะที่แตกต่างจากการศึกษาในสาขาอื่น
 ถึงแม้ว่าจะมีการใช้ความรู้เบื้องต้นร่วมกันกับสาขาอื่น
 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับครูประถมศึกษาและครู
 มัธยมศึกษา พบว่า นักวิชาชีพการศึกษาปฐมวัยทำงาน
 ในแหล่งต่างๆ ที่ไม่ใช่เฉพาะในโรงเรียนของรัฐ แต่มีทั้ง
 โปรแกรมในศูนย์เด็ก โรงเรียนเอกชน และโรงเรียน
 อนุบาล บทบาทของนักวิชาชีพการศึกษาปฐมวัยจึงมี
 ความหลากหลายมากกว่า คือ มีทั้งบทบาทการเป็นผู้นำ
 ครูที่ปรึกษาครู ผู้ประสานงานการศึกษา ผู้ฝึกเด็กปฐมวัย
 รวมทั้งเป็นนักวิชาชีพเฉพาะ (รัศมี ต้นเจริญ, 2553 : 69)
 ด้วยเหตุผลนี้ทำให้การศึกษาปฐมวัยจึงเป็นวิชาชีพ
 เฉพาะ ตลาดแรงงานจึงมีความเชื่อมั่นในบทบาทและ
 ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อ รายวิชาในหลักสูตร

ในภาพรวม ความพึงพอใจระหว่าง บัณฑิต และ
 นักศึกษามีความพึงพอใจทั้งรายวิชาเอกและชุดวิชา
 การศึกษาในระดับมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ แสดงให้เห็นได้ชัดว่าการจัดทำหลักสูตรมีความ
 เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนโดยให้ความสำคัญ
 กับการพัฒนาหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น
 และข้อเสนอแนะตามหลักการและแนวปฏิบัติ สอดคล้อง
 กับแนวคิดของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 23) ที่
 กล่าวถึง การพิจารณาคัดเลือกเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ที่
 จะต้องวิเคราะห์จุดประสงค์แต่ละข้อว่าควรจะมี
 ประกอบด้วยเนื้อหาอะไร ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวควรจะให้
 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จะพัฒนาระบบความคิด
 และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ใน
 จุดประสงค์ การจัดรายวิชาที่เหมาะสมของหลักสูตรจึง
 สามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของ
 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาแล้วในระดับมาก
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของปวีรีศา เรืองพานิช (2553:
 112-114) ที่พบว่าหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี)

สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีความเหมาะสมทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ และด้านความยั่งยืน และมีคุณภาพดีพอที่จะนำไปใช้ผลิตบัณฑิตต่อไป

เมื่อพิจารณาโดยรวม บัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา พุทธศักราช 2547 มีความพึงพอใจต่อรายวิชาในหลักสูตรมีสูงเป็นอันดับหนึ่งสูงกว่า บัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต(5 ปี) สาขาการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2552 และนักศึกษาตามลำดับสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปทำงานนานหลายปีจะมีประสบการณ์ในการทำงานสามารถเชื่อมโยงความรู้และทักษะต่างๆ ที่ได้รับจากหลักสูตรมาใช้ในการทำงาน และเห็นประโยชน์ของรายวิชาในหลักสูตรมากกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาใหม่ หรือนักศึกษาที่ยังอยู่ในระหว่างการศึกษาดังคำกล่าวของ มัลลินส์ (Mullins, 1985 : 22 อ้างถึงใน ประนิตดา จ่างแก้ว, 2538: 26) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลายๆ ด้าน เป็นสภาพที่มีความสัมพันธ์กับความรูสึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากมนุษย์จะมีแรงผลักดันบางประการในตัวบุคคล ซึ่งเกิดจากการที่ตนเองพยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายบางอย่างเพื่อที่จะสนองต่อความต้องการหรือความคาดหวังที่มีอยู่และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วจะเกิดความพอใจเป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้นเป็นกระบวนการหมุนเวียนต่อไปอีก

ทั้งนักศึกษาและบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อรายวิชาชุดการศึกษาสูงกว่ารายวิชาเอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลจากกำหนดกรอบและการควบคุมขององค์การวิชาชีพครูสภา ตามประกาศคณะกรรมการเรื่อง สารความรู้ของสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นระเบียบข้อบังคับสำหรับวิชาชีพด้วยเหตุนี้การจัดทำ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาการศึกษา จึงเน้นรายวิชาชุดการศึกษาเพื่อให้นักศึกษามีสมรรถนะทางวิชาชีพตามข้อกำหนดของครูสภา ซึ่งแตกต่างจากรายวิชาเอกปฐมวัยที่ยังไม่มี

ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพอย่างชัดเจนในเรื่องนี้แม้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2555 : 159) ได้จัดทำข้อเสนอแนะกำหนดร่างมาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาศาสตร์ประกอบด้วย 2 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะความเก่ง (formational competency) คุณลักษณะความดี (care competency) 3 วิธีการ คือ การคัดเลือก (Selection) วิธีการฝึกอบรม (Train + Growth) วิธีการจัดการความรู้ (Knowledge Management) และ 3 ตัวชี้วัด คือ นักเรียนคนเก่ง (Manpower) นักเรียนคนดี (Manhood) นักเรียนคนดีมีสังคม (Social man) แต่ยังไม่มีความคืบหน้าด้านมาตรฐานวิชาชีพครูปฐมวัยแต่อย่างใด

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรในด้านต่างๆ

ความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากและ ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างนักศึกษาและบัณฑิต พบว่า มีต่อหลักสูตรในด้านอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านกิจกรรม ในหลักสูตรความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุที่ความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านกิจกรรม ในหลักสูตรแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะความหลากหลายของเนื้อหาในหลักสูตร ซึ่ง การจัดการเรียนรู้ และกิจกรรม ในหลักสูตร เป็นกระบวนการภายในหลักสูตร ดังคำกล่าวของบุญชม ศรีสะอาด (2546: 89-90) ที่กล่าวถึงเนื้อหาสาระ เป็นพื้นฐานของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างเป้าหมายของหลักสูตรกับเหตุผลทางทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดของหลักสูตรนั้น โดยเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชานั้นจะต้องพิจารณาว่าเนื้อหาวิชานั้นสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยพิจารณาความสัมพันธ์กับวิธีการและกิจกรรม ด้วยเกณฑ์ด้าน 1) ความถูกต้อง 2) ความสำคัญ 3) ความสนใจของผู้เรียน และ 4) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ จึงต้องมีส่วนสัมพันธ์กันกับเนื้อหาสาระ และจุดมุ่งหมายที่ต้องการ แต่เนื่องจากผู้เรียนแขนงวิชาการศึกษาศาสตร์

มีแบบการเรียนที่แตกต่างกัน จากการศึกษาของสุทธากร วสุโภคิน (2556 : 112) ทำการศึกษาแบบการเรียนของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 2 มีแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมีจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 38 และมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์สูง แม้แบบการเรียนแบบ ร่วมมือมีจำนวนรองลงมา คือ ร้อยละ 32 แต่มีการ ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีผลการปฏิบัติใน ระดับเกณฑ์เดียวกับแบบการเรียนอันดับรองลงมาได้แก่ แบบแข่งขัน ร้อยละ 12, แบบอิสระ ร้อยละ 10, แบบ พึ่งพา ร้อยละ 6 และแบบหลีกเลี่ยง ร้อยละ 2 ความ แตกต่างของแบบการเรียนที่ต่างกัน การรับรู้ การเรียนรู้ ความชื่นชอบในกิจกรรม รวมถึงปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์ ที่ปรึกษาอาจเป็นผลให้ความพึงพอใจมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตที่มี ต่อหลักสูตรเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลการใช้หลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดในระดับมากเป็นความพึง พอใจที่มีความสอดคล้องและตรงกันของทั้งนักศึกษา และบัณฑิต ซึ่งเป็นผลสรุปเชิงประจักษ์ที่ว่า ทั้งนักศึกษา และบัณฑิตต่างเชื่อมั่นว่า ผลจากการใช้หลักสูตรจะ ทำ ให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพและสังคม มากขึ้น และ หลักสูตรนี้สามารถสร้างความเชื่อมั่นใน การเป็นครูปฐมวัยวิชาชีพ ให้กับนักศึกษาและบัณฑิตได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวินิจ เพื่อทองและคณะ (2552: 96) ที่ทำการศึกษาวิจัยเพื่อยกระดับมาตรฐาน การฝึกหัดครูไทย จากการเปรียบเทียบความแตกต่าง ความเป็นครูดี ครูเก่งของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร บัณฑิต 5 ปีกับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี ตามทัศนะของครูพี่เลี้ยง ผลการสัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยง พบว่า หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี ให้ผลผลิตที่ดีกว่า หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปีทั้งในด้านความเป็นครูดี และความเป็นครูเก่ง โดยอภิปรายไว้อย่างชัดเจนว่า เนื่องจากในอดีตการรับนักเรียนเข้ามาเรียนในคณะครุ ศาสตร์/ศึกษาศาสตร์จะเป็นเด็กที่มีผลการเรียนอ่อน และในแต่ละปีที่ผ่านมาจะมีคะแนนแบบทดสอบทาง การศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-Net อยู่ในอันดับ สุดท้าย การได้คัดนักเรียนเก่งมาเรียนครูในหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) จึงทำให้นักศึกษามีความรู้ใน เนื้อหาดีกว่า มีความแม่นยำในเนื้อหามากกว่า ตั้งใจ

เรียนมากกว่า มีความชัดเจนที่จะเป็นครู เตรียมตัว เตรียมใจในการเป็นครูและพร้อมที่จะเป็นครู หลักสูตร นี้จึงสามารถสร้างความเชื่อมั่น ให้กับนักศึกษาและ บัณฑิตว่าจะทำให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นเป็นที่ยอมรับ ในวิชาชีพครูและสังคม ได้ ความพึงพอใจของนักศึกษา และบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรโดยจึงไม่แตกต่างกัน

4. ความต้องการของนักศึกษาและบัณฑิตในการ พัฒนาหลักสูตร

ความพึงพอใจต่อความต้องการในการพัฒนา หลักสูตรของนักศึกษา และบัณฑิตโดยรวม มีความพึง พอใจอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นชัดเจนว่า แม้ ในภาพรวมของความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรทั้งหมดจะ อยู่ในระดับมาก แต่ ความต้องการให้มีการพัฒนา หลักสูตร คงมีมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านปัจจัย (Input) โดยเฉพาะ อาคารสถานที่และห้องเรียน เจ้าหน้าที่สนับสนุนวิชาการ เจ้าหน้าที่ ฝ่ายกิจการ นักศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู และ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ควรจะมีการประเมินหรือ ทดลองศึกษาโดยไปพบปะผู้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ แหล่งทรัพยากรทั้งหลาย ตลอดจนจนถึงทรัพยากรบุคคล วิธิดำเนินการเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความประหยัดในการดำเนินหลักสูตร เพราะ ปัจจัยคือตัว แปรที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน หรือปัจจัยเป็นตัวทำให้เกิดวิธีการที่จะนำมาใช้ปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ ต้องการ (ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, 2555 : 139) ดังนั้นก่อนการ ดำเนินการใช้หลักสูตรจึงควรมีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยทั้งทางด้านความพร้อมและความเพียงพอ เพื่อ หลักสูตรมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

สำหรับความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา ของนักศึกษา และบัณฑิต ในเรื่องนี้ กเชษฐ กิ่งชนะ (2554: 109) ได้ทำการศึกษาบทบาทและหน้าที่อาจารย์ ที่ปรึกษา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน ผลการวิจัย พบว่า บทบาทและหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษามี 5 ด้าน คือ ด้านสภาพการปรับตัว รองลงมาด้าน วิชาการ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านระเบียบวินัย และ

ด้านสวัสดิการ ซึ่งในแต่ละด้านจะมีรายละเอียดย่อย แต่สิ่งที่น่าสนใจ คือ ปัญหาของ อาจารย์ที่ปรึกษาในการ ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับอาจารย์ที่ ปรึกษา เพราะถือว่าเป็นงานฝากไม่ใช่งานหลัก, อาจารย์ ที่ปรึกษาไม่ทราบแนวปฏิบัติที่ชัดเจน, นักศึกษาไม่เห็น ประโยชน์อาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อเกิดปัญหากับนักศึกษา กว่าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทราบปัญหาของนักศึกษาสภาพ ปัญหาที่ลุกลามไปมากแล้ว, สถาบันขาดระบบและ องค์กรที่จะช่วยเหลือหรือสนับสนุนอาจารย์ที่ปรึกษาที่ เหมาะสม เช่น คณะกรรมการประจำ หลักสูตร อาจารย์ ที่ปรึกษาขาดแรงจูงใจ โอกาสในการเลื่อนขั้นเงินเดือน และการได้รับค่าชมเชย นอกจากนี้ยังมีปัญหาอีกหลาย ประการ เช่น บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ตรงกับ บทบาทที่นักศึกษาคาดหวังและต้องการ ทำให้เกิดความ ไม่เข้าใจกันและเกิดปัญหาตามมา, อาจารย์ที่ปรึกษามี ภาระงานอื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบการมีภาระงานสอน ที่มาก ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาต่างมุ่งแต่งานสอนเป็น หลัก จากข้อมูลเหล่านี้จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ นักศึกษา และบัณฑิตมี ความต้องการในการพัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษา

อนึ่ง ความพึงพอใจต่อความต้องการในการ พัฒนาหลักสูตรของนักศึกษาและบัณฑิตเป็นผลสะท้อน ที่ทำให้เข้าใจได้ว่า ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็น ว่า หลักสูตรความเหมาะสมและดีพอสมควรที่จะนำไปใช้ เพียงแต่ควรมีการปรับปรุงพัฒนา ให้มีความทันสมัยเป็น ปัจจุบัน และมีการปรับปรุงด้านปัจจัย (Input) เช่น ด้าน ทรัพยากร ปรับปรุงด้านกระบวนการ (Process) เช่น พฤติกรรมการสอน การวัดและประเมินผล ระบบ สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เนื่องจาก ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา 10 ปี ที่ใช้หลักสูตรและ ปรับปรุงหลักสูตรนี้ได้มีความเคลื่อนไหวและการ เปลี่ยนแปลงด้านอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนอาจารย์ผู้สอน ตำรา เอกสารการสอน เป็นต้น แต่ความชัดเจนของคำอธิบายรายวิชาและผลลัพธ์ ทางการเรียนรู้ยังคงมุ่งสู่เป้าหมายเดิม คือ เป็นคนดี ครูดี คนเก่ง ครูเก่ง ที่มีปรีชาญาณ ดังนั้น หากอาจารย์ผู้สอน ยังคงยึดมั่นและเข้าใจกระบวนการเรียนการสอน

ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ในหลักสูตรที่จะนำไปให้นักศึกษา บรรลุสู่เป้าหมาย การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ก็คงมี ผลสัมฤทธิ์ที่ดี มีความยั่งยืนและสามารถนำไปใช้ในการ ผลิตบัณฑิตครูปฐมวัยต่อไป

สรุปผล

จากผลการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของ นักศึกษาและบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2557 ผล การศึกษาพบว่า นักศึกษาและบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร มี ความพึงพอใจต่อรายวิชาในหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับ และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในด้านต่างๆ ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อหลักสูตร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้าน การจัดการเรียนรู้ และด้าน กิจกรรม ในหลักสูตร แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการ ดำเนินการ วิจัยประเมินหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง จะทำให้คณะครุศาสตร์มองเห็นทิศทางใน การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพเป็นที่พึง พึงใจของผู้ใช้
2. ควรศึกษา ระบบประกันคุณภาพ หลักสูตรใน การวัดความพึงพอใจต่อหลักสูตร ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้าน การบริหารจัดการหลักสูตรสาขาวิชา , ด้านทรัพยากร ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน , การสนับสนุนใน กิจกรรมและการให้คำปรึกษา และความต้องการของ ตลาดแรงงานและสังคม
3. ควรศึกษาพัฒนา ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนการสอน, การสนับสนุนในกิจกรรมและการ ให้คำปรึกษา ต้องมีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนไป ในทิศทางที่ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็น ด้านรูปแบบการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมในการเรียน รวมทั้งการนำเทคนิคการ
สอน และนวัตกรรมใหม่ๆ มาให้นักศึกษาอยู่ตลอดเวลา
และสามารถปรับตัวได้ทันต่อการแข่งขัน

4. ศึกษากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล ต่อการผลิตครู 5 ปี

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ได้ให้ทุนสนับสนุน
การวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกคน
นักศึกษาและบัณฑิตที่ช่วยให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วง
ไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

เกษมษฐ์ กิ่งชนะ. (2554). บทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่
และน่าน . ปรินูญามหาบัณฑิต วิทยาลัย
การอาชีพเทิง.

เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม ; ภารดี อนันต์นาวีและคุณวุฒิ
คนฉลาด. (2553). การศึกษาแนวโน้ม
คุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.
2562). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร
หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: อลิ้นเพชร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและ
การวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยา
สาส์น.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2555). มาตรฐาน
วิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนัก
เลขาธิการคุรุสภา.

รัศมี ตันเจริญ. (2552). พัฒนาการและแนวโน้มของ
หลักสูตรครุศึกษาปฐมวัยระดับปริญญาตรีใน
ประเทศไทย. ปริญญาดุขบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

วินิจ เทือกทองและคณะ. (2552) . การวิจัยและเพื่อ
ยกระดับมาตรฐานการฝึกหัดครูไทย.

สวนสุนันทาวิจัย : ชุดงานวิจัยด้านการศึกษา.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2555). การประเมินหลักสูตร.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุธากร วสุโกศล . (2556). ผลการใช้รูปแบบเทคนิค
บริหารจัดการชั้นเรียน RCA ในชุดวิชาทักษะ
ทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย . กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

Herrick, Virgil E., and Ralph W Tyler. (1950).
Toward Improved Curriculum Theory.
Supplementary Education Mono-
graphed No 71. Chicago: University of
Chicago Press.

Taba, Hilda. (1962). Curriculum: Theory and
Practice 29 (3). Jovanovich: Harcourt,
Brace.

Tyler, Ralph W. 1969. Basic Principle of
Curriculum and Instruction. Chicago:
University of Chicago Press.